

Ravensbrückarkivet vid Lunds universitetsbibliotek

Vid Lunds universitet finns en dold skatt bestående av unikt material och gripande intervjuer med överlevande från koncentrationslägret Ravensbrück, insamlat strax efter befrielsen. Samlingen digitaliseras för att det unika materialet ska bevaras. Universitetet är också angeläget om att sprida kunskap om dessa viktiga historiska vittnesmål till allmänheten och till kommande generationer.

Ravensbrück, ca 9 mil norr om Berlin, var ett koncentrationsläger för främst kvinnor och barn. Från 1939 då de första kvinnorna fördes till lägret till 1945 när lägret befriades passerade 130 000 fångar genom Ravensbrück och dess satellitläger. Många dog. Vittnesbörd om fångarnas liv och lidande har bevarats för eftervärlden i Universitetsbibliotekets Ravensbrückarkiv.

Arkivet innefattar mer än 500 handskrivna intervjuer med överlevande som genomfördes när de anlände till Sverige efter befrielsen. Förutom berättelserna från Ravensbrück innehåller arkivet material från många andra arbets- och koncentrationsläger. Många av de överlevande stannade i Sverige medan andra utvandrade till Israel eller USA. Några skulle aldrig mer berätta om sina upplevelser.

Zygmunt Łakocinski (1905–1987), lektor i polska vid Lunds universitet, arbetade som tolk när mer än 21 000 befriade lägerfångar anlände till södra Sverige med de s.k. vita bussarna. Tillsammans med historikern Sture Bohlin bildade han en kommitté för att systematiskt dokumentera de tidigare lägerfångarnas upplevelser. Finansiering från den svenska regeringen gjorde att projektet kunde ta sin början i oktober 1945 och intervjuerna pågick sedan under ett år. 2004 donerade familjen Łakocinski arkivet till Universitetsbiblioteket.

Förutom intervjuerna, som alla är på polska, innehåller arkivet även andra typer av dokument. Här finns bland annat anteckningsböcker, dagböcker, brev, dikter, recept, fotografier, teckningar samt officiella dokument från lägren som t ex listor över fångar, barackböcker

(kartor över lägren med listor och register över de som levde och dog i de olika byggnaderna) och protokollavskrifter och originaldokument från Ravensbrückrättegången i Hamburg 1946–47. Ravensbrückarkivet är ett, i alla bemärkelser, internationellt arkiv och en mycket betydelsefull del av Förintelsens historia. Varje vecka tar Universitetsbiblioteket emot förfrågningar från överlevarnas barn och barnbarn runt om i världen.

Tack vare många och generösa donationer från hela världen har Universitetsbiblioteket påbörjat processen att katalogisera och digitalisera samlingen. Hösten 2017 öppnas en sökbar nätportal där de ursprungliga intervjuerna på polska och översättningar till engelska kommer att publiceras sida vid sida.

HJÄLP OSS ATT SPRIDA ARKIVET

Lunds universitet anser det vara en plikt att göra samlingen tillgänglig utan också att sprida kunskapen den bär på till allmänheten. Det finns planer på att skapa skolmaterial och att göra en film som en del av en vandrande utställning.

Den samlade kostnaden för digitalisering, översättning, nätportal, framställande av skolmaterial och en kort film uppskattas till 4 miljoner kronor (\$500 000 USD). Hittills har vi samlat in 2,8 miljoner kronor (\$350 000 USD) och behöver ytterligare 1,2 miljoner kronor (\$150 000 USD) för att verkställa hela projektet.

Alla gåvor är välkomna, såväl stora som små. Tillsammans kan vi arbeta för en bättre värld.

KONTAKTPERSON DONATORRELATIONER

Helena Perhag, 046 222 30 68, helena.perhag@rektor.lu.se

KONTAKTPERSON UNIVERSITETSBIBLIOTEKET

Håkan Håkansson, 046 222 34 63, hakan.hakansson@ub.lu.se

KONTAKTPERSON USA

Robert Resnick, robert.resnick@lunduniversityfoundation.org

Om du redan bestämt dig för att stödja oss, använd vårt bankgiro 830-6599. Ange ditt namn och kontaktuppgifter samt "Ravensbrück." Du kan också ge direkt på www.donationskampanj.lu.se
För att göra en donation i USD och få ett kvitto för skattesyfte i USA, donera via www.lunduniversityfoundation.org/donate